

e-manet

üç aylık elektronik Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisi
Sayı 22 – Ekim-Aralık 2010

DÜŞÜNCE

Li-derkenar: Güvenmem Diyemem

Chuck Faroe

3

Tamam mı? Devam mı? Dünya Görüşünün Değişimi (6. Bölüm)

Steven K. Mittwede

4

KİTAP

“Yaptıklarına Göre Yargılanmak” mı? “İmanla Kurtulmak” mı? Yoksa Her İkisi mi?

Ken Wiest

8

TARİH

George Müller: Hayırsever Brethren Kilisesinin Üyesi

Cyril J. Davey

12

HİZMET

Bir Önderin İnsanlarda Bıraktığı İzlenim

James Kouzes ve Barry Posner

16

KAYNAK

Baraka'da Gerçekte Ne Var?: Kitap İncelemesi

Ken Wiest

18

“Birçok tanık önünde benden işittiğin sözleri, başkalarına da öğretmeye yeterli olacak güvenilir kişilere emanet et.”

– 2. Timoteos 2:2

e-manet

e-manet Türkiye’de hazırlanarak Türk kilise önderlerine ücretsiz olarak gönderilen üç aylık e-posta Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisidir.

e-manet, 2. Timoteos 2:2’deki sürecin gerçekleşmesine araç olmayı amaçlamaktadır. Yarının önderlerini donatacak olan bugünkü Türk kilise önderlerinin donatılmasına katkıda bulunmak istiyoruz.

Bu derginin iki ana hedefi vardır: olgunlaşma ve hizmet.

Dergide benimsenen iki temel değer vardır: üstün nitelikli içerik ve okuyucuların yararı. Kilise önderlerinin eleştirel düşünme, düşüncelerini net bir biçimde belirtme ve farklı görüşleri sevgiyle hoş görmenin yanı sıra, Kutsal Yazılar’a göre değerlendirme kapasitelerini geliştirmeleri can alıcı önem taşır. Bu derginin böyle bir gelişim sürecine yarayacak yapıcı bir ortam sağlayacağını umuyoruz. e-manet’in yararlı olması için tepkilerinizi, isteklerinizi ve eleştirilerinizi bildirmeniz gerekecektir. Bunları yazikurulu@e-manetdergi.org adresine iletebilirsiniz.

e-manet’in tüm sayılarını <http://www.e-manetdergi.org> adresli web sitemizden indirebilirsiniz. Ayrıca dergimizde yayınlanan tüm makaleleri interaktif bir dizinde bulabilirsiniz.

e-manet’te yayımlanan makalelerin ve karikatürlerin telif hakları, yazarlarına veya onları ilk yayımlayan kurum veya yayınevine aittir. Mesih imanlıları olarak telif hakları yasasını ihlâl etmek istemeyiz. e-manet kurulunun aldığı yayın izinleri, makalelerin ve karikatürlerin başka yerlerde (web siteleri dahil), yayımlanmasını kapsamayabilir. İzin nereden alınması gerektiğini öğrenmek için bize yazikurulu@e-manetdergi.org e-posta adresinden ulaşabilirsiniz.

Li-derkenar

Güvenmem Diyemem

✍️ Chuck Faroe

O kadar tuhaf ki... Normalde güven ağır kazanılan, kolay yitirilen bir şey. Ama onu görür görmez öylesine içten bir güven duydum ki anlatamam!

Babam uyardı beni, “Güvenme ona” diye. Babamı çok severim, ona olan saygım da sonsuzdur. Ama bu konuda zorlanıyorum.

Çünkü duyduğum bu güven sanki benim seçtiğim veya kararlaştırdığım bir şey değil. “Artık ona güvenmem, ona bakmam” desem bile kendimi kandıramıyorum. Bu güven, nefes almak vermek gibi hayatımın doğal bir parçası.

Büyük bir tezat, biliyorum... güvensizlik güvenmekten çok daha normal biliyorum, bilmez olur muyum? Hoş konuşan, dostça davranan, sonra yüzüstü bırakanlardan haberim yok mu sanki?

Oysa o gelince olumsuz duygular, korkular buharlanıp gider, içim acayip rahatlar. O bana güven verir.

Sözlüğe göre güven, “Korku, çekinme ve kuşku duymadan inanma ve bağlanma duygusu”dur.

Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer derler ya. Sana daha önce zarar vermedi ki ondan korkmayasın. Vefasızlık yapmadı ki ondan çekinmeyesin. Yıllar yılı sözünde durdu ki kuşku duymadan ona bel bağlayasın. Tabii ki güvenin oluşması zaman alır. Güven deneyimsel, deneme yanılma ile kimde olduğu öğrenilen bir şeydir.

Oysa o her zaman benimle değil. Ama bana geldiğinde anında rahatlarım, güçlü ve korkusuz olurum.

Nüfuz. Saygınlık. İktidar. Para. İnsanların beğenisi. İtaat. Takdir sözleri. Şöhret. Makam. Mal varlığı. Lüks şeyler, zarif şeyler. Moda. En ileri teknoloji. Eleştiri yok, suçlama yok. Öptürmesem de elimi öpmek istiyorlar. Fiyatı sormadan satın alabilmek. Param (veya en azından kredim) var. Yetki. Dokunulmazlık. Kim olduğumu bilmiyor musun? Şan, şeref, büyüklük.

Babam, her şeyi yoktan var eden, tek gerçek egemendir. Babam halkına, “krallara güvenme” dedi. Ama uluslar krallara güvenir. Babamın halkı, ulusumuzun şanlı tahtında şatafatlı bir kral otursun bizim de, istediler.

Babam, O’nun adı Yahve, halkının kralına, “kralların güvendiklerine güvenme” dedi.

Net ve açık belirledi: Eğer bir kralınız olacaksanız, Tanrı halkından biri, yani bir *kardeş* olacak. Kral, kendisi için çok kadın edinmemeli. Yani haremi olmayacak. Aynı şekilde kral kendisi için çok altın ve gümüş edinmemeli. Yani hazinesi olmayacak. Üstelik kendisi için çok at edinmemeli. Yani güçlü bir ordusu olmayacak.

Peki, kralın iktidarı, nüfuzu, görkemi neden ibaret olacak? İyi ki sordunuz! Bu kral, Kutsal Yazıları hayatı boyunca okuyan, çok bilinçli şekilde uygulayan ve her haliyle alçakgönüllü, hizmetkâr bir kral olacaktır: “*Kral tahtına oturunca, Levili kâhinlerin koruması altındaki Kutsal Yasa’nın bir örneğini kendisi bir kitaba yazacak. Bu yasa örneğini yanında bulunduracak, yaşamı boyunca her gün onu okuyacak. Öyle ki, Tanrısı RAB’den korkmayı, bu yasanın bütün sözlerine ve kurallarına uymayı öğrensinsin; kendini kardeşlerinden üstün saymasın, yasanın dışına çıkmasın...*” (Yas. 17:18-20).

“Dünyanın güvendiği şeylere değil, Rab’be güveniyorum. Rab bana bu görevi verdi, sadakatla yapıyorum, ne mutlu bana. Ben, hepiniz gibi, sadece bir *kardeşim*” diyen bir kral...

Ama dinleyen kim? İsrail’in kralları kralların güvendiklerine güvendiler.

Bu güven nereden kaynaklanmıştır? İşte, sanki kendiliğinden oluveriyor bu güven... o kadar doğal ki!

Dolandırıcılığın püf noktası güven sağlamaktır. Uzman dolandırıcılar, “Bunlardan bana zarar gelmez” düşüncesi sezgisel olarak uyansın diye lüks otomobillere binip, lüks giyinir, saygınlık imajı sergilerler...

Babam, “Bütün zamanların en büyük dolandırıcısıdır bu. Ona güvenmemelisin dediğimde bana güvenmelisin” diyor bana.

Yine de güvenmek o kadar kolay, o kadar doğal ki!

Dünyanın güvendiklerine güvenmemeyi nasıl öğreneceğim? **e**

Tamam mı? Devam mı?

Dünya Görüşünün Değişimi

(6. Bölüm)

✍ Steven K. Mittwede

Görenedir görene, köre nedir köre ne?

— Türk atasözü

Denizi, Düşmanı, Dostu Görmek

Aziz Nesin'in bir gülmece öyküsünde¹ eşiyile birlikte, kendisi İstanbul'da deniz manzaralı bir ev tutmak ister. Ama oralarda denize girmek, denizi görmek zor mu zor bir iş olmuştur, çünkü o şehrin her köşesi satın alınmıştır. Nesin'e göre yakında havası da satılacaktır! Neyse ararlar, tararlar ama bulamazlar. Nihayet Cihangir'in dik bir yamacına dikilmiş bir binanın ikinci bodrum katındaki sözde deniz gören bir daireye bakmaya giderler. Denizi sorunca dairenin sahibi önce bir sandalye ister, sonra bir masa ve sonunda Nesin'in o masa üzerinde zıplamasını ister. Ancak öylece bir karış deniz görebilir kahramanımız. Hatta denizi görebilmek için daire sahibi oraya bir periskop tertibatı yapmasını tavsiye eder, moda olmuş diye. Anlaşılacağı üzere orayı tutmazlar...

Gayet tabii insan, denizi ya da herhangi bir şeyi net görmek ve anlamak istediğinde, deniz (veya görmek istediği başka bir şey) ve gözler mevcut olup gözler görür vaziyette olmalıdır! Çoğumuz için sorun fiziksel olarak görmek değil, bir olayı doğru bir şekilde irdelemek ve anlamak olur. Hepimiz biliyoruz ki insanın gözlerinin görebilmesi için ışığın da mevcut olması şarttır. Ayrıca gözler uzun bir sürece ışıktan mahrum kalırsa, o gözler görmez olur veya güç görür. Şükrolsun ki Tanrı'nın özel vahyi olarak bizim için ışık mevcuttur. Mezmur 119:15'te yazıldığı gibi, "Sözün adımlarım için çıra, Yolum için ışıktır." Ancak Rab'in Sözü'nün ışığında gerçekten gerçekliği görebiliriz. Ve daha önce yazdığım gibi, Tanrı'nın gördüğü gibi Tanrı'yı, kendimizi, başkalarını ve dünyayı görmeliyiz, çünkü Tanrı'nın görüşü gerçekliği teşkil eder.²

Kutsal Kitap'a göre olan dünya görüşü, iman gözüyle görür³; bu dünya görüşüne sahip olan kişi, Tanrı'nın karakteri ve vaatleri doğrultusunda düşünür ve yaşar. Kutsal Kitap'a göre, tam anlamıyla uygun bir dünya görüşüne sahip olan biri, Mesih'te kendisine ait olan kaynakları benimseyerek⁴ sonsuzluğun ışığında yürür. Kısacası, Kutsal Kitap ile tutarlı olan dünya görüşüne sahip olan kişi, Tanrı'nın Sözü'nde kendisi ve insanlık için olan kurtuluş tasarısı hakkındaki açıklamaları doğrultusunda yaşar. Bunun yanı sıra öyle bir dünya görüşüne sahip olan kişi, kendi refahı, rahatı ve sağlığını düşünerek kendi tasarıları ve hayatı iyi gitsin diye hareket etmez, dua etmez.⁵ Aksine Tanrı'nın amaçları yerine gelsin, Tanrı'nın adı yücelsin ve Tanrı'nın görkemi duyurulsun diye hareket ve dua eder. İşte, böyle yaşayan kişinin dünya görüşü Kutsal Kitap'a göredir.

Bu bağlamda anlayalım ki kültürümüzün bize ilettiği bilgiler, ahlaklar, değerler ve değerlendirmeler Tanrı'nın karakteri ve kurtuluş tasarısına göre değildir. Basit bir örnek vereyim... Kültürümüz, düşmanlarımız hakkında ne diyor? Örneğin, "Dostuna dost, düşmanına düşman." "Düşmanına acıyan kendine yazık eder." "Rakip ölsün de ne sebepten ölürse ölsün." Ama İsa'nın dedikleri sezgilere ve insanın mantığına tamamen aykırı:

'Göze göz, dişe diş' dediğini duydunuz. Ama ben size diyorum ki, kötüye karşı direnmeyin. Sağ yanağınıza bir tokat atana öbür yanağınızı da çevirin. Size karşı davacı olup mintanınızı almak isteyene abanızı da verin. Sizi bin adım yol yürümeye zorlayanla iki bin adım yürüyün. Sizden bir şey dileyene verin, sizden

ödünç isteyeniyi geri çevirmeyin. ‘Komşunu seveceksin, düşmanından nefret edeceksin’ dediğini duydunuz. Ama ben size diyorum ki, düşmanlarınızı sevin, size zulmedenler için dua edin. Öyle ki, göklerdeki Babanız’ın oğulları olasınız. Çünkü O, güneşini hem kötülerin hem iyilerin üzerine doğdurur; yağmurunu hem doğruların hem eğrilerin üzerine yağdırır. Eğer yalnız sizi sevenleri severseniz, ne ödülünüz olur? Vergi görevlileri de öyle yapmıyor mu? Yalnız kardeşlerinize selam verirsiniz, fazladan ne yapmış olursunuz? Putperestler de öyle yapmıyor mu? Bu nedenle, göksel Babanız yetkin olduğu gibi, siz de yetkin olun. (Mat. 5:38-48)⁶

Evet, İsa’nın ortaya koyduğu standartlar (bu konuşmasında sevgi, cömertlik, yetkinlik vs.), insanın koyduğu standartlardan hem çok farklı hem de yüksektir. Sevgili okuyucular, muhakkak bu sizler için yeni bir kavram değildir. Fakat bilmek yeterli değil... Bilip de uygulamak lazım.⁷ Kötü anlarda neye göre hareket ediyoruz; Kutsal Kitap’ın bu ayetlerde ortaya koyduğuna göre mi, yoksa kültürümüzün ilettiğine göre mi? Sevgiyi hak etme açısından, Tanrı’nın gözünde, düşmanlarımız dostlarımızdan farklı değildir.

Kutsal Kitap’ta Tanrı’nın Bakış Açısına Sahip Olanlar ve Olmayanlar

Tanrı’nın Sözü’nde dünya görüşüne ilişkin birçok iyi ve kötü örnek var. Birkaç tanesini ele alıp üzerinde düşünelim:

Tanrı’nın Bakış Açısına Sahip Olmayanlar (kötü örnek)	Bölüm:Ayet	Tanrı’nın Bakış Açısına Sahip Olanlar (iyi örnek)	Bölüm:Ayet
Eyüp’ün karısı	Eyüp 2:9	Eyüp’ün kendisi	Eyüp 2:10
Davut	2. Samuel 11:1-28	Davut	2. Samuel 12:1-23 (Mezmur 51)
İlyas	1. Krallar 19:1-18	İlyas	1. Krallar 18:16-40
Petrus	Markos 8:31-33	Petrus	Markos 8:27-29 (Matta 16, Luka 9); Elçilerin İşleri 2-4
Büyücü Simun	Elçilerin İşleri 8:9-24 (özellikle 18-19)	12 yıldır kanaması olan kadın; Fenikeli kadın	Markos 5:25-34; Markos 7:24-30

Bu kısımları okuyup düşündükten sonra, kötü ile iyi olan örnekler arasındaki farkı görebildiniz mi? Evet, iman! Böylece imanla hareket eden kişiler kararlarını vererek, Tanrı’nın karakterine ve vaatlerine dayanarak yaşadılar. Ama gördüğümüz gibi bu kişilerin bazıları bizim için hem iyi hem de kötü örnek oldular. Bunun nedeni nedir? Acaba kendi hayatlarımızda buna benzer durumlar yaşıyor muyuz?

Doğru Şekilde Görebilmenin Bir Sırrı mı Var?

Belki “Her durumda her şeyin doğrusunu seçemem” diye iddia ediyorsunuzdur. “Bu gerçekten mümkün ise bunun sırrını keşfedemedim daha.” Sevinelim kardeşler, çünkü iman yolunda yürüyenler için bu işin sırrı kalmadı artık. Pavlus’un Kolose’deki kutsallara yazdığı gibi:

Tanrı’nın sizin yararınıza bana verdiği görevle kilisenin hizmetkârı oldum. Görevim, Tanrı’nın sözünü, yani geçmiş çağlardan ve kuşaklardan gizlenmiş, ama şimdi O’nun kutsallarına açıklanmış olan sırrı eksiksiz duyurmaktır. Tanrı kutsallarına bu sırrın uluslar arasında ne denli yüce ve zengin olduğunu bildirmek

istedi. **Bu sırrın özü şudur: Mesih içinizedir.** Bu da size yüceliğe kavuşma umudunu veriyor. (Kol. 1:25-27 – vurgu eklenmiştir)

Nasıl tümüyle Kutsal Kitap'a göre yaşayabiliriz? Kendi çabamızla kesinlikle yaşayamayız (!), ama içimizde olan Mesih yaşayabilir.⁸ İman ettiğimiz anda “günaha kölelik etmeyelim diye, günahlı varlığımızın ortadan kaldırılması için eski yaradılışımızın Mesih’le birlikte çarmıha gerildiğini biliriz.”⁹ Pavlus, bu sözlerine şöyle devam eder:

*Çünkü ölmüş kişi günahtan özgür kılınmıştır. Mesih’le birlikte ölmüşsek, O’nunla birlikte yaşayacağımıza da inanıyoruz. Çünkü Mesih’in ölümden dirilmiş olduğunu ve bir daha ölmeyeceğini, ölümün artık O’nun üzerinde egemenlik sürmeyeceğini biliyoruz. O’nun ölümü günaha karşılık ilk ve son ölüm olmuştur. Sürmekte olduğu yaşamı ise Tanrı için sürmektedir. Siz de böylece **kendinizi günah karşısında ölü, Mesih İsa’da Tanrı karşısında diri sayın.** (Rom. 6:7-11 – vurgu eklenmiştir)*

Ve sonraki bölümde şunu da ekler:

*Aynı şekilde kardeşlerim, siz de bir başkasına -ölümden dirilmiş olan Mesih’e- varmak üzere Mesih’in bedeni aracılığıyla **Kutsal Yasa karşısında öldünüz.** Bu da Tanrı’nın hizmetinde verimli olmamız içindir. (Rom. 7:4 – vurgu eklenmiştir)*

Yanlış anlamayalım. Yasa (buyruk) “kutsal, doğru ve iyidir”¹⁰, ama günahımızı açığa vurur. Vurunca da ölüm getirir. Ve bu nedenle Müjde ve yeni yaşama ihtiyacımız vardır! Sadece ve sadece Mesih’in yaşamıyla aklanıp gerçekten muzaffer bir şekilde kutsal ve yetkin olmaya doğru yol katedebiliriz. Çünkü zafer O’nundur, kutsallık ve yetkinlik de O’nundur.¹¹ Şimdiden klasikleşmiş *Total Truth* (Tam Gerçek) adlı kitabında, araştırmacı ve yazar Nancy Pearcey’in şu isabetli ifadesi bu konuya açıklık getirir:

Yalnızca Mesih’in ölümünü paylaştıktan sonra, O’nun yeniden diriltme gücünü paylaşma vaadi vardır. Ve tekrar söylüyorum ki bu sıralama hayattır. Pavlus, “Baba’nın yüceliği sayesinde Mesih nasıl ölümden dirildiye, biz de yeni bir yaşam sürmek üzere vaftiz yoluyla O’nunla birlikte ölüme gömüldük.” (Rom.6:4) diye yazmıştır. Eski yaşamımızdan gerçekten vazgeçene kadar, yeni bir yaşam almamız bizim açımızdan imkânsızdır. Bunu, elbetteki Yargıç olarak Tanrı’nın bizim günahlarımızı bağışladığı ve kendi ailesine evlat edindiği, tamamı tek işlem olan süreç içerisindeki dönüşümümüzde gerçekleştiriyoruz. Ancak Tanrı’nın adaleti açısından “doğru” ilan edilmek, yalnızca başlangıçtır. Sonrasında, günahtan kurtulabilmemiz ve ruhani olarak yeni bir bireye dönüşmemiz için gün be gün ruhani olarak, derine kazınmış ruhani yapılara doğru öldüğümüz bir sürece başlama çağrısı alırız.¹²

Yirmi yıl iman uğruna hapiste kalan ve orada ölen Çinli yazar ve kilise lideri Watchman Nee¹³ (Nee Shu-Tsu,1903-1972), ele aldığımız konuda şu netleştirici yorumları getirir:

Tanrı’nın kutsallığının gerektirdiklerini yerine getirmek üzere dirilmiş olan Rab’bin yaşamı, bizi güçlendirir.

Tanrı’ya şükrolsun ki, O tahttaki Yasa Koyucu’dur ve yüreğimde Yasa’yı Yerine Getiren’dir. Yasa’yı verenin kendisi, Yasa’ya uygun yaşayandır. O taleplerde bulunur, yine O bu talepleri karşılar.

Hepimiz şu noktaya gelmeliyiz: ‘Rab, senin için hiçbir şey yapamam, ama senin bende her şeyi yapabileceğine güveniyorum.’¹⁴

Bu makalenin önceki bölümlerinde Tanrı'nın, kurtulmamış insanın, kurtulmuş insanın, Şeytan'ın ve dünyanın karakterlerine bakıp bunları düşünerek Kutsal Kitap'ın ortaya koyduğu dünya görüşünün sütunlarını araştırmış olduk. Bu bölümde amacım sütunlara "betonarme demiri" takviye ederek, beraber inşa ettiğimiz dünya görüşü binasını sağlamlaştırmaktır. Son bölümümüzde binamızı tamamlamak üzere yukarıda söz edilen dönüşüm konusuna yoğunlaşacağız.

Sonnotlar:

- ¹ Aziz Nesin, "Deniz Ayak Altında", *Sizin Memlekette Eşek Yok Mu?* (3. baskı) (İstanbul: AD Yayıncılık, 1995), s. 42-45.
- ² Bu makalenin 4. bölümünden alıp burada tekrarlıyorum.
- ³ Bkz. 2Ko. 5:7.
- ⁴ Bkz. 2Pe. 1:3.
- ⁵ İsa'nın Getsemani Bahçesi'ndeki duası (Mar. 14:36) örnek niteliğindedir. İngiliz kilise lideri J.C. Ryle (1816-1900) önemli bir şeyi bize hatırlatır: "Bahçıvanın verimli bir asmanın dallarını, bu dalları daha verimli hale getirmek üzere budaması ve kesmesi gibi, Tanrı da inananları içine düşürdüğü yaşamın şartları ile saflaştırmakta ve kutsallaştırmaktadır." Krş. Yu. 15:1-8.
- ⁶ Krş. Luk. 6:27: "Ama beni dinleyen sizlere şunu söylüyorum: Düşmanlarınızı sevin, sizden nefret edenlere iyilik yapın, size lanet edenler için iyilik dileyin, size hakaret edenler için dua edin." Dünyanın bakış açısına göre bu sözler bir delinin ağzından kaçmış gibidir. Oysa, "dünyanın temelini koyan"ın ağzındandır!
- ⁷ Yuhanna 14:21'de İsa dedi ki, "Kim buyruklarımı bilir **ve** yerine getirirse, işte beni seven odur. Beni seveni Babam da sevecektir. Ben de onu seveceğim ve kendimi ona göstereceğim" (vurgu eklenmiştir). Ayrıca İngiliz okutman ve yazar Harry Blamires'in şu düşüncesi konuyu anlamamıza yardım eder: "Bir gün Hristiyan insan, kendisini kendi iradesiyle erdemli kılamayacağı ve kendisini erdemli olma yönünde eğitemeyeceği anlayışıyla uyanacaktır. Belki başlangıçta, okul müdürleri ve gençlere öğütler veren kişiler tarafından tanıtıldığı şekliyle, iyi niyetle ve hakkını vererek kendisinde ideal ahlaklı bir kişilik oluşturmayı denemiştir. Ancak, Kilise tarafından eğitildiğinde ve Hristiyan yaşamında diğerleri tarafından ileri götürüldüğünde, bu kişi ahlaki açıdan kendisini yetiştirme sürecinin kozmik saçmalık olduğunu anladığı ve sonuç olarak Hristiyan yaşamının coşkusunu tattığı noktaya ulaşacaktır. Her şeyin ötesinde, bu bireyden Hristiyan usulü kişilik oluşturma tarifesinin, yaşayan bir reklamı olmak üzere erdemli bir benlik imal etmesi istenmemektedir. Daha ziyade kendisine şunlara itaat etmesi çağrısı yapılmaktadır: yaratılan olduğunu kabul etmesi ve Tanrı'nın buyruklarına ve Kutsal Ruh'un rehberliğine kendini teslim etme yolunu öğrenmesi." (*The Tyranny of Time: A Defence of Dogmatism*, New York: Morehouse-Barlow Co., 1965), s. 97
- ⁸ Pavlus Kolose'deki kutsallara yazarken şöyle devam eder: "Çünkü siz öldünüz, yaşamınız Mesih'le birlikte Tanrı'da saklıdır. **Yaşamınız olan Mesih** görüldüğü zaman, siz de O'nunla birlikte yücelmiş olarak görüneceksiniz." (Kol. 3:3-4 – vurgu eklenmiştir).
- ⁹ Rom. 6:6. Ayrıca Gal. 2:20'yi aklımızda tutmamız lazım: "Mesih'le birlikte çarmıha gerildim. Artık ben yaşamıyorum, Mesih bende yaşıyor. Şimdi bedende sürdürdüğüm yaşamı, beni seven ve benim için kendini feda eden Tanrı Oğlu'na imanla sürdürüyorum." (vurgu eklenmiştir) Yani ben günah, Yasa ve eski bakış açım öldüm. Yazarlar Dan Stone ve David Gregory bu konuyu çarpıcı bir şekilde açıklarlar: "Eski benliğimin hâlâ yaşadığını düşünüyorsam, ben hâlâ kendi kendimi ölçüt alıyorum demektir. Kendimi ölçüt alıyorsam, kendimi düzeltmeye veya doğrultmaya, kendimden yeni bir şey oluşturmaya veya bir şey yaparak kendimi değiştirmeye çalışıyorum. Ben sadece kendime odaklandığım sürece, sadece içimde olan Mesih'e odaklanamam. Böylece bölünmüş biri olurum." (*The Rest of the Gospel: When the Partial Gospel Has Worn You Out*, Corvallis, Oregon: One Press, 2000), s. 53.
- ¹⁰ Rom. 7:7.
- ¹¹ Krş. 1Ko. 15:56-57; 1Pe. 15-16 ve Mat. 5:48.
- ¹² *Total Truth: Liberating Christianity from its Cultural Captivity* (Wheaton, Illinois: Crossway Books, 2004), s. 356.
- ¹³ Bkz. "Watchman Nee", *Wikipedia*, < http://en.wikipedia.org/wiki/Watchman_Nee > (10 Kasım 2010 tarihinde ulaşılmıştır).
- ¹⁴ *The Normal Christian Life* (Peabody, Massachusetts: Hendrickson, 1961, 2008), s. 107, 109, 110.

“Yaptıklarına Göre Yargılanmak” mı? “İmanla Kurtulmak” mı? Yoksa Her İkisi mi?

 Ken Wiest

 Şafak Tari

Kişi eylemleriyle kurtulur” ilahiyatıyla eğitilmiş herhangi bir insan Müjde’yi ilk kez duyduğunda “lütufla kurtulmak” kavramını anlamakta güçlük çeker. Kişi Mesih’e iman ettikten sonra bile bu güçlükler sürer. Yeni imanlı, yalnızca imanı sayesinde lütufla kurtulduğunu zaman içinde yavaş yavaş anlamaya başlar. Derken bir gün Yeni Antlaşma’da, “Her biri, yaptıklarına göre yargılanacak” ayetini okur. Geçmişte kalan kuşkuları yeniden su yüzüne çıkar: İmanlı kurtulmuş mudur, yoksa kurtulmamış mıdır? Eğer kurtulmuşsa, “Her biri, yaptıklarına göre yargılanacak” ayeti ne demektir? Bu yazımızda Seifrid’in bir zamanlar “çelişki” yerine “gerilim” olarak adlandırdığı bu konuyu irdeleyeceğiz.”¹

Eski Antlaşma

Kutsal Kitap’ın daha en başlarında, Yaratılış 15:6 ayetinde, kurtuluşun iman sayesinde elde edildiği bildirilir. İbrahim Tanrı’ya ve O’nun vaadine güvenir; vaade göre, Tanrı onun çocuğunu ve soyunu kutsayacaktır. İbrahim’in bu imanı, o daha sünnet olmadan (sünnet, Yar. 17. bölümde, Tanrı’nın İbrahim’le yaptığı antlaşmanın işareti olarak İbrahim’e buyruğudur) önce ve Yasa henüz verilmemişken (Yasa’nın verilmesi: Çık. 19-31; Lev. 1- Say. 10. bölümler) Tanrı tarafından kendisine “doğruluk” sayılır. İbrahim, Tanrı’nın verdiği bu vaadi yerine getirmeye muktedir olduğuna ve mutlaka yerine getireceğine iman etmiştir.

İmanla kurtuluş hakkındaki bir başka ayet ise Habakkuk 2:4’tür. Habakkuk 2. bölümde Tanrı’nın, Babilliler aracılığıyla İsrail halkını nasıl yargılayacağı açıklanır. 4. ayete göre, Tanrı yargısında seçici davranacaktır, yani sadık olanları bu yargıdan “kurtaracaktır”. Bu ayette yer alan İbranice kelime “sadakat, değişmezlik” anlamına gelir (Yar. 15:6’daki “iman etti” kelimesiyle aynı köktendir) ve aslında Tanrı’ya ve O’nun antlaşmasına bağlılığı kasteder. Ancak kişide “sadakat” meyvesinin oluşabilmesi için Tanrı’yla bir “iman ilişkisi” içinde olması lazımdır. Pavlus’un mektuplarında da, İbraniler’e Mektup’ta da aynı ifade kullanılır (İbr. 10:38; Gal. 3:6; Rom. 4:3).

Kurtuluş için Eski Antlaşma’da verilen en önemli örnekse kuşkusuz İsraililerin Mısır’dan çıkışıdır (Çık. 5:22-6:8). Tanrı kendi halkını kölelikten kurtarır ve vaat ettiği topraklara ulaştırır. Tanrı bunu, onların doğruluklarından veya yaptıkları iyiliklerden dolayı değil, onların atalarına verdiği sevgi dolu taahhüdünden dolayı yapmayı “seçtiğini” açıkça bildirir (Yas. 4:37; 7:7-8). “Kişinin eylemleriyle kurtulması” kavramı Eski Antlaşma’da açıkça reddedilir. Eski Antlaşma’da kurtuluş imanla elde edilir.

“Yapılan işlerden ötürü yargılanmak” kavramı da Eski Antlaşma’da gayet açıktır. İsrail halkı, Tanrı’nın kendileriyle yaptığı antlaşmanın şartlarını kabul ettiği zaman (Çık. 24. bölüm), itaat etme yükümlülüğünü ve itaatsizliğin getireceği sonuçları da kabul etmiş oldu.

Mısır'dan Çıkış 19:4-6'ya göre, İsrail, Tanrı için "kâhinler krallığı" ve "kutsal ulus" olacaktı. Bu ayrıcalığı yalnızca antlaşma şartlarına sadık kalmak suretiyle elde edebileceklerdi. Antlaşma şartlarını çiğneyen birey için para cezasından ölüme kadar giden çeşitli cezalar belirlenmişti. Lev. 26. ve Yas. 28-29. bölümlerde, ulusun tamamı için geçerli olan bereketler ve lanetler açıklanır. İsrail halkına verilen ayrıcalıklar, onların istediği gibi hareket etmesine asla izin vermediği gibi, halkın kendilerine lütfkâr davranan RAB'be eksiksiz itaat göstermesini zorunlu kılıyordu. Lütf kullanılmak üzere verilir; geri çevrildiği zaman Tanrı da kendi halkını terbiye etmek, yargılamak üzere harekete geçer; zira Tanrı'nın amacı, halkını güvene dayalı itaatkâr bir yaşama geri döndürmektir.

Tanrı'nın hükümleri O'nun vasıflarıyla daima tam bir uyum içindedir; bunlar iyi, adil, hikmetli, kutsal, sevecen, lütfkâr vs. hükümlerdir. İnsanların yaptıkları belirleyici olur (diğer bir ifadeyle, İsrail halkı yaptıklarından dolayı Tanrı'nın vereceği karşılığı hak etmiştir), ama cezalandırma Tanrı'nın iradesinde olan bir şeydir (yani Tanrı'nın adaletini nasıl göstereceği, bunu yaparken başka ulusları veya başka araçları kullanıp kullanmayacağı O'nun egemen tasarısına ve zamanlamasına tabidir). Tanrı'nın yargısı çoğunlukla "nihai" olmaktan çok, insanları tövbeye yönelmek içindir. Bu yüzden O'nun yargısı çoğu kez aşamalar halinde gerçekleşir (krş. Amo. 5. bölüm). Sonuç olarak Eski Antlaşma'da hem imanla kurtulma hem de yapılan iyiliklere göre yargılanma kavramları öğretilmiş söylenebilir.

Yeni Antlaşma

İmanla aklanma Pavlus'un ilahiyatında çok önemli bir yer tutar (Rom. 1:16-17; 3:21-4:25; 5:12-21; 10:1-13; Flp. 3:7-11; Gal. 2:11-4:7). Aklanma hukuki bir kavramdır, imanlının doğru/haklı olduğunu beyan eder. İmanlı aklanmayla doğru biri haline gelmez, ancak İsa Mesih'in doğruluğu imanlının doğruluğu sayılır. Bu kavram çoğunlukla Mesih'in doğruluğunun imanlıya sağlanması/giydirilmesi olarak açıklanır. Bununla birlikte doğruluk gerçekten imanlının olur. İmanlının Mesih'le birleşmesi bu gerçeği güvence altına alır (1Ko. 1:30; 2Ko. 5:21). Mesih'in çarmıh üzerinde tamamladığı iş, barışma, kurtuluş ve kefarete sağlamıştır. Mesih'e iman etmek, bütün bunların imanlı için geçerli olmasını sağlar. Bu yüzden aklanma, Mesih'in tamamladığı işin diğer geçerliliklerle de bağlantılıdır. Bunlara imanlının Mesih'e ait olması, Kutsal Ruh'un imanlının içinde yaşaması, imanlının günahlarının bağışlanması, imanlının Tanrı tarafından evlat edinilmesi ve yeniden doğması vs. dahildir.

Yeni Antlaşma'da ayrıca kişinin yaptıklarına göre yargılanacağından ve bu yargıya ilişkin ödüllerden de söz edilir (krş. Mat. 7:21-23; 16:27; 25:31-46; Mar. 9:42-48; Luk. 19:11-27; Rom. 2:1-16; 14:10; 1Ko. 3:11-17; 4:1-6; 2Ko. 5:10; 2Ti. 4:6-8; 1Yu. 2:28). Hem imanlılar hem inanmayanlar mutlaka yargılanacaktır. İmanlı, kendisine sağlanan kurtuluşla yaşamında neler yaptıysa ona göre yargılanacaktır. İnanmayan ise, imansız yaşamında neler yaptıysa ona göre yargılanacaktır.² Yargılamada esas alınacak kriterlerden biri, kişinin yaptığı işlerde hangi ilişkiyi temel aldığıdır. "İnsanların Tanrı'nın Egemenliği'nin bildirisini duydukları zaman hangi ilişkiyi seçtikleri (ya da hangi seçimi yaptıkları) yargı günü teyit edilmiş olacaktır. Yapılan işlere göre yargılanmada, işin mahiyeti kişinin Tanrı'yla olan ilişkisinin kanıtı olarak kabul edilir. Ya da kişinin yaşamda izlediği yolun kendisini Tanrı'ya yakınlaştırmış mı yoksa uzaklaştırmış mı olduğu bir gösterge olarak kabul edilir."³ Pavlus'un Korintliler'e yazdığı mektuplarda, imanlıya yaptığı işlere göre verilecek ödüllerden söz edilir. Her imanlı İsa'nın önünde yaşamının hesabını verecektir. Bu yargılamada kişinin münferit işleri değil, yaşamının tamamı göz önünde bulundurulacaktır. Bu metinlerde kurtuluşun yitirilmesinden söz edilmez, ancak ödüllendirme ve cezalandırma nettir; yani bu ayetler bir tür gizem ya da mecazi anlam taşımazlar.

Romalılar 2:1-16 ve Yakup 2:14-26 imanlıların anlamakta güçlük çektiği parçalardır. Yakup 2:14-26'nın Pavlus'un sözleriyle çelişmediğini, aksini onu tamamlayan bir metin olduğunu kabul etmek en doğrusudur. "Pavlus'un kaygısı... aklanma ve şeriatçılıkla savaşmak konularıydı; Yakup ise aklanma konusuna değindi ve ahlak kurallarına karşı gelinmesiyle savaştı... Pavlus Yasa'nın gereklerinin yerine getirilmesinden, Yakup ise sevgiden ve imandan kaynaklanan eylemleri ele alıyordu...

Pavlus yapılan işlerin bir kurtuluş aracı olarak görülmesine karşıydı... Yakup ise aklanmış kişinin yaşamında iyilik yapması gerektiği düşüncesindeydi. Pavlus'un amacı, birbirine zıt olduğu sanılan iki kurtuluş yolunu karşılaştırmaktı. Yakup'un amacı iki tür imanı karşılaştırmaktı.⁴ Yakup'un savı, kullandığı fiillerden ve benzetmelerden de anlaşılabilir: *"Tek başına eylemsiz iman, ölü imandır"*, hiçbir işe yaramaz, kimseyi kurtarmaz. İman, kişinin *"eylemleriyle birlikte etkin olur"*, kişiyi aklar veya *"imanla aklanmış sayıldı"* bildirisini yerine getirir. 18. ve 19. ayetlerde konuşan kişi, iman ile eylemler arasında bir ayırım yapılması olasılığını savunmaktadır. *"Cinlerin Tanrı'nın tek olduğuna inanması"* örneği, *"kişinin benim imanım var"* demesinin bir anlam taşımadığını göstermek amacıyla verilmiştir. "Eylemler" zaten söylenenin gerçek olup olmadığını gösterir. "Eylemler" gerçek imanı gösterir. Eylemler olmaksızın iman görülmez. İyilikler imanlının gerçek kimliğini açığa çıkarır. İman ve eylem, her ikisi de kurtuluşa, kurtuluşun temeline ve sonuçlarına dair sistematik ilahiyat için gereklidir.

Pavlus Romalılar'ın 2. bölümde Yahudilerin de diğer uluslar gibi günaha mahkum olduğunu göstermeye çalışır. Kişisel savının odağı olan Romalılar 2:17-29 ayetlerinde, Tanrı'yla aralarındaki antlaşmalardan ötürü sahip oldukları *"ayrıcalıklara"* rağmen Yahudilerin de günahkâr olduğunu belirtir. 2:1-16'da Tanrı'nın adil bir yargıç olduğunu savunur. Tanrı taraf tutmaz, eylemlere göre yargılar. Zira Pavlus'un savında kişinin "kim" veya "ne" olduğunu eylemleri ortaya koyar. Tanrı sırf ayrıcalıklarına veya milliyetine bakarak insanlar hakkında hüküm vermez. Parçanın bağlamından Yahudilerin bunun aksini varsaydığı açıkça anlaşılıyor (Rom. 2:1-5). 2:6-11'e göre, günah yargı getirir, sadakat ise bereket, kutsama. 12. ve 13. ayetlerde "günahın" karşılığının (kişinin Yasa'nın hükümleri altında olup olmadığına bakılmaksızın) Tanrı'nın yargısı olduğu gösterilir. Yahudilerin günah işlediği aşikârdır (17-29. ayetler). Böylece parçanın bağlamında adil Tanrı'nın, itaatsizlik edip O'nun vahyini reddederek günah işleyen Yahudileri bile yargılayacağı belirtilir.

Tanrıbilimsel Düşünceler

Aklanmanın hem şimdiki (Rom. 3:21-31) hem de gelecekteki gerçekliği (Gal. 5:4-5) görülür ve her ikisinin sonucu da tamamen aynıdır. Aralarındaki tek fark, şimdiki gerçekliğin "imanla kavranıyor" olması, gelecekteki gerçekliğin ise "gözle görülecek" olmasıdır. "Pavlus'a göre, burada aklanmış olan bir kişinin, nihai aklanmada başarısız olacağını varsaymak saçmalaktır."⁵ İkinci olarak, imanlının yargı gününden "korkmasına" gerek yoktur. Çünkü Mesih'in ölümü bütün günahları (geçici süreliğine imandan sapmalar vb. dahil olmak üzere) örtecek güçtedir. Bununla beraber imanlının bu dünyada yaptıklarının gerçek bir değerlendirilmesi de yapılacaktır. Bu değerlendirmede kişinin güdüleri (yüreğindeki amaçlar) ve yaklaşımı esas alınacaktır: Yani kişinin hizmeti imandan mı kaynaklandı? Bu hizmet Kutsal Ruh'un gücüyle mi yapıldı? Yoksa eski yaradılışına özgü hizmet anlayışından mı kaynaklandı? Kişi kendi gücünü ve kendi aklını kullanarak Tanrı'ya yönlendirmeye mi çalıştı?

Yargılama, hizmetin sonuçlarını kapsamayacaktır. Kişinin sınanmalar sırasında gösterdiği azim, dayanma gücü, sadakati ve gayreti gibi konular irdelenecektir. Üçüncü olarak farklılık gösteren ödüller olacaktır; gerçek taşlar, altın, gümüş, değerli taşlar, övgü, egemenlikte bir çeşit ayrıcalık tanınması gibi. Bu yargılama aslında yargı kürsüsünde Oturan'ın, "karanlığın gizlediklerini aydınlığa, insanların yüreklerindeki amaçları açığa çıkarmasıdır" (1Ko. 4:5).

Kurtuluş sürecinde "eylemler" gerçekten bir rol oynar, ama bu rol hiçbir zaman kurtuluşa "katkı sağlamaz" (krş. Rom. 4:4-5; Gal. 2:21). Bu eylemler kurtuluşun "kanıtı" değildir; kişinin Mesih'le özdeşleşmesinden ötürü üretilen yaşamsal "meyvelerdir". Efesliler 2:10 ayetinde, "Çünkü biz, Tanrı'nın önceden hazırladığı iyi işleri yapmak üzere Mesih İsa'da yaratılmış olarak Tanrı'nın eseriyiz" diye bildirilir. Ayette kullanılan fiilin zamanına bakarsak, imanlının yaşamında "iyi işlerin görüleceği" bildirmektedir.⁶ İyilikler, hem nitelik ve nicelik açısından hem de meyvenin olgunlaşması için geçen zaman vb. açısından elbette ki farklılıklar gösterecektir. Ama bu ayette belirtilen şey, kurtuluşun gerçekliğinin bir şekilde görüleceği, zira Tanrı'nın bu şekilde "tasarlamış" olduğudur.

Özet

İmanlı, Mesih'in ölümü, dirilişi ve göğe yücelişinde gerçek "huzuru" bulacaktır. İmanlının kurtuluşunu sağlama alması için yapacağı başka şey yoktur. Her imanlıyı bekleyen ilahi yargı ise imanlının kurtarıcıya ettiği hizmet için ödüllendirilmesidir. İmanlının bütün günahları için (geçici süreliğine imandan sapmalar vs. dahil olmak üzere) Mesih kendisini 'sonsuz dek geçerli tek bir kurban' (İbr. 10:12) olarak sunmuştur.

Hristiyanları iyiliğe teşvik eden Kutsal Kitap ayetlerinden bazıları:

1. İyi işler yaparak Tanrı'yı yüceltmış oluruz. (Mat. 5:16; 1Pe. 2:12)
2. Tanrı iyi işlerimizden hoşnut kalır. (1Se. 4:1; 2Ti. 2:4)
3. İyi işler yaparak İsa Mesih'i örnek almış oluruz. (Yu. 13:1-20)
4. İyi işlerimiz Mesih İsa'da yeniden yaratılma nedenimizdir. (Ef. 2:10)
5. İyi işlerimiz bu dünyadaki yaşamımızda Tanrı'nın bereketini getirir. (Özd. 10:6; Mat. 5:3-11; Yak. 1:25)
6. İyi işler yapmak Hristiyanlık'ı eleştirenleri susturur. (Tit. 2:6-8; 1Pe. 2:12)
7. İyi işler yapmak pek çok açıdan yararlıdır. (Tit. 3:8; 1Ti. 4:8)
8. İyi işler yapmak Mesih'teki kimliğimizle uyum içindedir. (Ef. 5:3-4)
9. İyi işler yapmak, kötülüğü yenmenize yardım eder. (Rom. 12:21) ⁷

Sonnotlar:

- ¹ Mark Seifrid, "Judgment" ", *Dictionary of the Later New Testament and Its Developments*, ed. Walter P. Martin ve Peter H. Davids (Downers Grove, Illinois: Intervarsity Press, 1997), s. 624.
- ² Leon Morris, "Judgement, Day of", *Evangelical Dictionary of Biblical Theology*, ed. Walter Elwell (Grand Rapids, Michigan: Baker, 1996), s. 438.
- ³ S. H. Travis, "Judgment", *Dictionary of Jesus and the Gospels*, ed. Joel B. Green, Scot McKnight ve I. Howard Marshall (Downers Grove, Illinois: Intervarsity Press, 1992), s. 410.
- ¹ Arnold Fruchtenbaum, *Israelology* (Tustin, California: Ariel Ministries, 1989), s. 986.
- ¹ Dane Ortlund, "Justified by Faith, Judged according to Works: Another Look at a Pauline Paradox", *Journal of the Evangelical Theological Society* 52/2 (Haziran 2009), s. 324-331.
- ¹ Thomas Schreiner, *New Testament Theology* (Grand Rapids, Illinois: Baker Academic, 2008), s. 349, dipnot 26.
- ¹ J.B. Hixson, *Reasons for the Christian to do Good Works*, < http://www.hixson.org/docs/Miscellaneous_Topics/Reasons_for_the_Christian_to_do_Good_Works.pdf > (29 Kasım 2009 tarihinde erişilmiştir). Hixson'un web sitesi, Kutsal Kitap ve Hristiyan teolojisi hakkında pek çok makale için yararlı bir kaynaktır. [Ed: Bu site <http://www.notbyworks.org> adresine taşınmıştır.]

"Aklı başında hiçbir Hristiyan sıkıntılara ve zulme karşı hazırlıklı olmayı ihmal etmez. Bu dünyanın fırtınalı denizlerini aşıp göksel yere varırken gelgitlerin ve rüzgarın daima kendinden yana olacağını uman kişi, bilmesi gerekenleri henüz hiç öğrenmemiştir. Hayatta bizi nelerin beklediğini asla bilemeyiz. Ama bir şeyden kesinlikle emin olabiliriz: eğer tacı giyeceksek, çarmıhı da taşımak zorundayız. Bu ilkeyi iyi kavrayalım ve hiçbir zaman unutmayalım."

J.C. Ryle

Expository Thoughts on the Gospel of John, Cilt 3
(Carlisle, Pennsylvania: Banner of Truth, 1987), s. 148.

George Müller

Hayırsever Brethren Kilisesinin Üyesi

✍ Cyril J. Davey

🗨 Şafak Tari

As rın en dikkate şayan “iman adamlarından” biri olarak öne çıkan George Müller (1805-1898), yaklaşık yetmiş yıl boyunca İngiltere’de yaşamış ve çalışmış olan bir Alman vatandaşıydı.

19. yüzyıl Avrupası’nda din, toplumsal yapının önemli bir parçasıydı. Kiliseler hep ‘saygın’ kişilerle doluydu. Britanya İmparatorluğu’nda görüldüğü gibi, dünya çapında müjdeleme gelişmekte ve heyecan uyandırmaktaydı. Buna rağmen orta sınıfın sürdüğü refahın tam ortasında sıkışıp kalmış olan ve büyük mahrumiyet çeken yoksul bir sınıf vardı. Charles Dickens onların bu durumunu romanlarında çarpıcı bir biçimde yansıtır. George Müller, Kraliçe Viktorya döneminin kayıtsızlığının (ikiyüzlülüğün değil!) gözler önüne serilmesine yardımcı oldu. Yeni bir yardım ve iman ruhunun oluşmasına büyük katkı sağladı.

Onun en olağanüstü önemli başarısı Bristol kentinde yetimhaneler açmaktı. Bu çabanın sonucunda 2000 muhtaç çocuk, Hristiyan sevgisiyle kucaklandı ve sağlam bir eğitim almaları sağlandı. Müller’in ölümünden önce bu yetimhanelerde 8000 çocuk yetiştirilmiş, hepsine eğitim ve iş sağlanmıştı. Bütün bunlar iman aracılığıyla gerçekleştirildi. Çünkü Müller geleneksel Hristiyanlara meydan okuyarak, dua edip kendilerini Tanrı’nın yönlendirişine bırakmalarını ve doğacak her ihtiyaç için O’na güvenmelerini bildirmişti.

Müller yardım toplamak için halka hiç çağrı yapmadığı halde her ihtiyacı karşılandı. Bu ihtiyaçların bazıları kelimenin tam anlamıyla en son anda karşılandı. Müller Tanrı’nın kendisini asla yalnız bırakmadığını açıkça ortaya koydu. Müller ayrıca imanın verdiği bu güçle başka okullar da açtı, çeşitli yayınlar dağıttı ve denizaşırı ülkelerdeki misyonlara destek sağladı.

“Open Brethren” (“Açık Kardeşler”; Brethrenler’in dışa yönelik olan grubu) topluluğunun bir üyesi olan Müller, karakteri, işleri ve kurtuluş müjdesini duyurmasıyla geniş kitlelerin saygısını kazandı. O, mezhebinin ve vatan edindiği ülkenin dışına taşan ve ölümünden sonra da devam eden güçlü bir etki yarattı.

Müller’in Bristol’daki Hizmeti

George Müller, 27 Eylül 1805’te Prusya’nın Kroppenstadt şehrinde doğdu. Babası devlet için çalışan bir vergi memuruydu. Gençlik yıllarında delişmen ve içkici olan Müller, bu ele avuca sığmaz haliyle Halle Üniversitesi’nde Lüteryen mezhebi rahibi olmak üzere eğitim almaya başladı. Yirmi yaşındayken öğrencilerin düzenlediği bir dua toplantısı sırasında Rab’be iman etti. O andan itibaren Müller’in yüreği müjdecilik aşkıyla yanmaya başladı. Bu yüzden Halle’den ayrılıp Londra’ya gitti. Onun amacı Yahudilere Rab’bin müjdesini duyurmaktı, ancak o arada hastalandı. Eski sağlığına kavuşması için onu Devon’a gönderdiler. Oradayken, bir yabancı olduğu halde, bağımsız küçük bir kilisenin önderliğini üstlendi. Bölgenin her yanında vaaz etmeye başladı. Müller’in gelecekteki hizmeti o sıralarda biçimlenmeye başladı.

Müller daha sonra Brethren topluluğuyla ömür boyu sürecek olan ilişkisini başlattı. Önde gelen bir Plymouth Brethren ailesinin kızı olan Mary Groves ile evlendi. Müller kilisedeki işini ve kıt maaşını bıraktı. Yeni evli çift kendilerini yalnızca imana dayanarak yaşamaya adanmıştı. 1832 yılında Bristol’a taşındılar. Şehrin köhne Bethesda Kilisesi, Müller’in

Müjde'yi duyuran açık sözlü vaazları sayesinde büyük bir değişime uğradı. Ertesi yıl kızları Lydia dünyaya geldi.

Müller, Kutsal Kitap'a sarsılmaz bir sadakatle bağlıydı. Hristiyanların Kutsal Yazılar'a ciddiyetle inandığı takdirde Tanrı için gerçekleştiremeyecekleri hiçbir şey olmayacağından emindi. Müller Bristol'a geldikten iki yıl sonra S.K.I. (Kutsal Yazılar Bilgi Enstitüsü'nü) kurdu. Enstitü uygulamaya ve müjdeciliğe yönelik şu dört amaçla kuruldu: Temeli Kutsal Yazılar'a dayanan okullar açmak, yoksul çocuklara eğitim vermek, Kutsal Yazılar'ın dağıtımını yapmak ve misyonlara destek sağlamak. Kuruluşa yoğun ilgi gösterildi. Bu durum Müller'e bir sonraki ve en büyük atılımını yapması için tam bir güvence verdi.

Müller çifti Bristol'a geldiği sıralarda kolera salgını şehri kasıp kavurmuştu. Bu yüzden zenginler Clifton'daki muhteşem evlerini bırakıp taşraya kaçmıştı. Yoksul halk ise pislik içindeki daracık sokaklarda yaşamaya ve ölmeye devam ediyordu. Sokaklar çöp yığınları arasında yiyecek arayan çocuklarla doluydu.

İlk Yetimhane

1834 yılında Enstitü'ye beşinci bir amaç eklendi. Bu amaç, yetim çocukları beslemek, giydirmek ve eğitmektir. Müller bunun Tanrı'nın isteği olduğuna inanmıştı. Bu yüzden gereken her şeyi Rab'bin sağlayacağından emindi. Öncelikle bir ev ve orada çalışacak uygun kişiler için 1000 Pound gerekiyordu. Müller, Nisan 1836'da, yetim kalmış otuz kız çocuğu için bir bakımevi açtı. Evin yıllık gideri 240 Pound idi, oysa yıllık gelirlerinin toplamı ancak 840 Pound'u bulmuştu. Müller Aralık ayında bebekler için bir ev daha açtı. Dokuz ay sonra erkek çocuklar için üçüncü bir ev açıldı. Müller bu evlerde yaklaşık yüz çocuğun bakımını üstlenmişti.

Bu olaylar duanın ve imanın gücüne dair olağanüstü öykülerden birinin başlangıcı oldu. Yani birçok insanın mucizelerin öyküsü diye adlandırdığı harikulade bir süreç başladı. 1870 yılında yetimhaneler Ashley Down'a taşındı. Bakılan çocuk sayısı 2000'i bulmuştu. Çocuklar günlük yaşantılarında iyi bir temel eğitim alıyorlar ve uygulamalı işlerde çalışıyorlardı. Ayrıca sağlıklı gıdalarla besleniyorlar, her gün tapınmaya ve duaya iştirak ediyorlardı.

1880'li yıllara gelindiğinde Enstitü'ye yürüttüğü projeler için 1 milyon Pound'un üzerinde bağış yapılmıştı. Bunun 700.000 Pound'u yetimhaneler içindi. O dönemde bu hizmetin para bedeli yüksek olsa da, imanın gerekleri daha üstün geldi. Müller hiçbir zaman bağış toplamak için çağrı yapmadı. Çocuklar ne aç ne de çıplak kaldı. Her borçları son kuruşuna dek ödendi. Tanrı'dan başka güvenecekleri hiçbir yer yoktu. Ama onlar Tanrı'nın durumu bildiğini ve gerekeni sağlayacağına iman etmişlerdi. Tanrı da, çoğu kez en son anda -elde tek kuruş, sofrada bir lokma kalmadığı anda- olsa bile, onların her ihtiyacını karşıladı. Müller'in bakımevleri bitmek bilmeyen iman mucizeleri sayesinde ayakta kaldı. Bu yetimhanelerin tarihçesi Tanrı'ya sürekli edilen dualar ve Tanrı'nın bunlara verdiği karşılıklarla yazılmıştır.

1870 yılından sonra bazı değişiklikler oldu. Mary Müller vefat etti. Müller iki yıl sonra Susannah Sanger ile evlendi. Yeni eşi de onun yaşam tarzına tümüyle ortak oldu. Müller ayrıca yetimhanelerin işletmesini kızı Lydia ile evlenen ve kendisi de bir dul olan James Wright'a devretti.

Yeni Diyarlara Doğru Yolculuklar

Ancak Müller emekli olup bir kenarda oturmak yerine bambaşka bir yaşama adım attı. 1875-1892 arasında geniş kapsamlı seyahatler yaptı. Birkaç dil bildiği için yalnızca Avrupa'da değil, dünya üzerinde birçok yerde vaazlar verdi, konuşmalar yaptı ve Kutsal Kitap eğitimi veren hizmetler yürüttü. Müller Hristiyanları Kutsal Kitap'ı sevmeye ve okumaya teşvik etti. Tanrı'yı dinlemeleri, Tanrı'ya güvenmeleri için onları yüreklendirdi. Müller'in vaazları son derece etkileyiciydi, zira konuşmasında kendi yaşamından, yetimhanelerinden ve çocuklarından çarpıcı örneklerle yer veriyordu.

Müller bu on yedi yıllık dönem içinde ABD, Avustralya ve Yeni Zelanda'ya üçer kez gidip, ülke içinde seyahat etti. Ayrıca iki kez Hindistan'a gitti; kırk iki ülkede vaaz etti, 400.000 kilometrenin üzerinde yol katedip yaklaşık üç milyon kişiye hitap etti.

George Müller 1898 yılında, doksan iki yaşındayken vefat etti. Bristol’da o güne dek bu kadar kalabalık bir cenaze töreni görülmemiştir. Sokakları hıncahınç dolduran insanlar, her yerde tanınan ve hürmet edilen Müller’e sessizce saygı gösterisinde bulunuyordu. Müller, kurduğu Enstitü vasıtasıyla 1.453.153 Pound bağış toplamıştı. Tanrı verdiği bütün sözleri yerine getirmişti. George Müller da sadece ihtiyacı kadar isteyeceğine dair verdiği sözü tutmuştu. Öldüğünde sadece 160 Pound’u vardı.

Müller’in başladığı iş sürdürüldü. Ne var ki günümüzde çocukların bakımı konusunda yapılan köklü değişiklikler, eskiden kalma büyük yetimhanelerin satışa çıkarılmasına neden oldu. Şimdilerde daha az sayıda çocuk, on adet mesken türünden modern evde yaşamakta. Bu değişikliklere rağmen ihtiyaç ve sevgi, iman ve karşılığı hâlâ aynı şekilde sürmektedir.

George Müller’in hizmeti sosyal hizmet, yoksullara eğitim sağlanması ve dünya çapında müjdecilik alanlarında etkili bir rol oynadı. Ancak onu nitelendiren çok daha önemli bir özellik vardı: Müller, Kutsal Kitap’ta kendini açıklayan Tanrı’nın dualara cevap vereceğine ve her vaadini yerine getireceğine bütün yüreğiyle inanıyordu. Onun her inandığı, her vaaz ettiği ve her yaptığı şey Kutsal Kitap’ı temel alıyordu. Hristiyanların, hatta Bethesda’daki Brethrenlerin bile “sadece Tanrı’ya güvenerek” yaşamaktan korktuğunu görmek Müller’i son derece şaşırtmıştı. Enstitü dört amaç doğrultusunda, Tanrı’nın vaatlerinin güvenilirliğini kanıtlamak için kurulmuştu.

1832 yılında yaşanan kolera salgını Bristol’da yaşayan evsiz barsız insanların çaresiz durumlarına ışık tuttu. Enstitü’nün beşinci amacı -yetimlere hizmet etmek- Hristiyan şefkatinin bir ürünü olsa da, Müller için şefkat ikinci dereceli bir gerekçeydi. Onun asıl amacı Tanrı’nın vaatlerini yerine getireceğini kuşku götürmez ve inkâr edilemez bir biçimde kanıtlamaktı. Müller yetimler için üstlendiği görev aracılığıyla bu gerçeği gösterebilirse, tüm Hristiyanların daha derin ve etkin bir imana sahip olacağına inanıyordu. Onun çarpıcı öyküsünü duyanların birçoğu, Müller’in umduğu kadar olmasa bile, gerçekten derinden etkilendi. Müller’in deneyimi özellikle “evlatlarım” dediği yetim çocukların yaşamında itici bir güç oldu.

Müller’in yetimhanelerinin kuruluşundan otuz yıl sonra, Londra’da ve diğer yerlerde buna benzer çalışmalar Dr. Barnardo (1866), Dr. T.B. Stephenson (Metodist Mezhebi Ulusal Çocuk Evi, 1868) ve daha sonrasında İngiliz Kilisesi’ne bağlı Kimsesizler Derneği tarafından başlatıldı. Bu çalışmaların hepsi Müller’in öncülüğüne, onun verdiği örnek ve ilhama çok şey borçludur.

Müjdecilik ve Eğitim

1830’lu yıllarda “yoksullara verilen eğitim” asgari düzeyde olmasına rağmen, Müller her zaman için kendini bu işe adadı. Müller’e göre bu eğitim toplumsal adalet meselesi olmanın yanı sıra müjdeciliğin bir parçasıydı. İlk yetimler kabul edilmeye başlanmadan önceleri Enstitü tarafından iki pazar okulu, yetişkinler için iki okul ve altı tane gündüz okulu başlatılmıştı.

1880’e gelindiğinde Enstitü’nün sorumluluğunda olan yetmiş iki gündüz okulu ve 7000’in üzerinde öğrenci vardı. Bu okullar çoğunlukla Bristol ve çevresinde olmakla beraber, İtalya’da, İspanya’da ve Güney Amerika ülkelerinde de 1970’li yıllara kadar faaliyete devam etti.

Müller’in yurtlarında disiplin, idealizm ve Hristiyan karakterinin gelişmesini sağlayan genel eğitim verilmekteydi. Ancak eğitimin kalitesi o kadar iyiydi ki, onu “yoksullara kendi mevkilerinden daha yüksek eğitim” vermekle suçladılar. Aynı zamanda, erkek çocukları 14, kız çocukları da 17 yaşına kadar okulda okuttuğu için fabrikaları ve maden ocaklarını ucuz işgücünden mahrum etmekle suçlandı. Öğrencilerinden hiçbiri iş bulmadan okuldan ayrılmadı; erkek çocuklar genellikle ticaret alanında çırak olarak, kızlar da ev işi, öğretmenlik ve daha sonraları hemşirelik gibi işlerde çalıştı. Müller, Gloucester’da açtığı öğretmen yetiştirme enstitüsüne başarılı öğrencileri gönderdi, sonra onlara kendi okullarında iş verdi.

Enstitü müjdecilik hareketi için daima önemli bir itici güç oldu. Bu güç ücretsiz dağıtılan Kutsal Yazılar, çeşitli yayınlar ve broşürlerle pekiştirildi. Bristol’da açılmış olan

Hristiyan kitapevi, 2. Dünya Savaşı'nda yıkılmış olmasına rağmen, hâlâ faaliyetine devam etmektedir.

Müller, iman ettiği günden itibaren kendini evrensel müjdecilik hareketine adanmıştı. Enstitü de her zaman için misyonerlerin destekçisi oldu. Hudson Taylor 1866 yılında Çin seyahati öncesinde yetimhanede ağırlandı. Taylor daha sonra Çin Misyonu'nu (China Inland Mission) kurdu. Taylor, bu girişiminde Müller'in Enstitü'yü ve yetimhanelerini yönetirken sergilediği imana dayalı güveni örnek aldı. Çin Misyonu'nun ilk yıllarında yirmi bir misyoner, eşleri ve aileleriyle birlikte Müller kanalıyla gönderilen destek sayesinde yaşamlarını sürdürdüler.

“Bunların hepsi iman sayesinde!” Müller tüm yaşamını bu ilke üzerinde kurmuştu. Onun yarattığı etki nesiller boyunca sürdü ve hâlâ sürmektedir. Onun adanmışlığı kendi zamanında olduğu gibi, günümüzde bizlere de meydan okumaya devam etmektedir.

Bu makale ilk kez Amerika Birleşik Devletleri'nde Moody Publishers, 820 N. LaSalle Blvd., Chicago, IL 60610 tarafından yayımlanan ve John Woodbridge'in düzenlediği *Great Leaders of the Christian Church* (Telif Hakları © 1988 The Moody Bible Institute of Chicago) adlı yapıtta yayımlandı. İzin ile tercüme edildi.

This article was first published in the United States by Moody Publishers, 820 N. LaSalle Blvd., Chicago, IL 60610 within the title *Great Leaders of the Christian Church* edited by John Woodbridge, copyright © 1988 by The Moody Bible Institute of Chicago. Translated by permission.

Rab, senden pek bir şey istemiyorm. Yalnızca beni kendimden tamamen emin, konuşma sanatında mükemmel, yorumumda kusursuz, tarih anlatımımında titiz, duygulara güçlü bir şekilde hitap eden biri yap. Toplumumuza hitap eden bir şekilde vaaz vereyim. Ve bu Pazar gününe kadar gerçekleşsin!

Bir Önderin İnsanlarda Bıraktığı İzlenim

James Kouzes ve Barry Posner

Şafak Tari

Kouzes ve Posner, Önderliğin Zorlu Yönleri adlı ödüllü kitapları ile ün yapmıştır. Bu kitap ise önderliğin kişisel yönlerinin ele alındığı kısa yazılarından oluşur. Kitapta, Anlam ve Önem, İlişkiler, Gayeler ve Cesaret adlı dört ana bölüm başlığı bulunur. İçerikte pek çok yararlı konu sunulmuş olmasına rağmen, kişinin bu dünyada Tanrı'yla işbirliği yapması sonucunda ortaya çıkan sayısız fırsatlara değinilmez.

— David Mays*

“Ne şekilde hatırlanmak istediğimizi sorgularsak, hayatımızı farklılık yaratacak şekilde sürdürmenin tohumlarını ekmiş oluruz. Hayatımızı farklılık yaratacak şekilde sürdürerek, eşsiz mirasımızı bırakırız.” (s. 6)

“Bu dünyadan ayrıldığımızda, kendimiz için yaptığımız şeylerle hatırlanmayız. İnsanlar bizi onlar için yaptıklarımızla hatırlar.” (s. 10)

“Her birimiz, istesek de istemesek de, zaman içinde bir başkasının hayatında rol oynarız. İşte o noktada, “Hakkımızda ne diyecekler?” sorusu kendini gösterir.” (s. 25)

“Örnek önderler kendi başarılarından çok başkalarınıninkilerle ilgilenir. Onların en önemli başarıları, hizmet ettikleri kişilerin kazandığı zaferlerdir.” (s. 10)

“Bir şeyi öğrenmenin en iyi yolu, onu bir başkasına öğretmektir.” (s. 21) Öğretme sürecinde, “her zaman katılımcılara birer öğretmen olma fırsatı vermeye çalışırız.” “Onlar kendi tecrübelerini sadece bir kişiyle olsa dahi paylaştığı zaman, ... sessizce oturup söylenenleri dinlemek yerine, yüreklerine inmeye yönelirler.” (s. 22)

“... önderlerin çoğu açık sözlü geri bildirimlerden hoşlanmaz. Açık sözlü geri bildirimler verilmesini istemezler, mecbur edilmedikçe de çok fazlasını almazlar.” (s. 28)

“Tatmin edici geri bildirimler almak zordur. Kültürümüzde bu konuda “korku” ön plandadır. Açık sözlü geri bildirimler almanın yarattığı bir korku olduğu gibi, ondan daha ağır basan, açık sözlü geri bildirimler vermenin yarattığı bir korku da vardır.” (s. 31, Dan Mulhern'den alıntı)

“Önderlik konusunda örnek biri olma şansınız %100'dür. Bir kişinin verim ve başarısında %100 etkili olabilirsiniz. Diğer insanların yaşamında bir farklılık yaratma şansınız %100'dür.” (s. 36-37)

“Hiç kimse kendisine önemsizmiş gibi davranılmasını istemez. Hiç kimse göz ardı edilmekten, dikkate alınmamaktan ya da bertaraf edilmekten hoşlanmaz.” (s.40)

“Bir önderin yapabileceği en önemli şey, “Teşekkür ederim. İyi bir iş başardın. Seni ve şirket için yaptıklarını takdir ediyorum” demektir. (s. 42) “Olağanüstü başarılar hiçbir zaman verimsiz ve değerbilmez ortamlarda yeşermez.” (s. 44)

“...insanların sizi örnek alıp, sizi izlemeleri için... sizi şahsen tanımaları ve hakkınızda bilgi sahibi olması gerekir. (s. 50) “Sizi tanıyorlar mı? Nelere önem verdiğinizi biliyorlar mı? Sizi niçin izlemeleri gerektiğini anlıyorlar mı?” (s. 51)

* David Mays bu makalesinde James M. Kouzes ve Barry Posner'in, *A Leader's Legacy* (San Francisco, California: Jossey-Bass, 2006) adlı kitabından alıntılar yapmıştır.

“Bir kişiyle birlikte çalışırken zorluk çektiğiniz zaman, bu durum diğerleri tarafından fark edilecektir. Ama zorluğu aşmak için yollar bulmanız da gözden kaçmayacaktır. Diğer bir ifadeyle, insanların gözünde güvenilir ve önderlik yeteneklerine sahip bir kişi olarak parlamaya başlayacaksınız.” (s. 3, Hitachi Data Systems, Eric Piziali’den alıntı)

“Tecrübe en büyük öğretmenlerden biridir, ne var ki her tecrübe tatlı olacak diye bir kural yoktur.”... “her ciddi anlaşmazlıkta kendimize dair yeni bir şey öğrenme fırsatı buluruz.” (s. 64)

“Zor ve gergin bir durumda yapılması gereken ilk şey, konuyla ilgili herkesin aynı amaçları ve hedefleri güdüp gütmeyeceğini öğrenmektir. Elde edilmesi istenen sonuçlar hakkında konuşmak ve herkesi aynı anlayış çizgisine getirmeye çaba göstermek büyük önem taşır.” (s. 68)

“Önderler önemli sayılabilecek bir yaşam sürebilmek için ilk önce yaşamda neyin önemli olduğuna karar vermek zorundadır.” (s. 90) “Bir şeye tutkuyla inanmadığınız takdirde, diğerlerini onun önemli olduğuna ikna edebileceğinizi düşünmek pek mümkün değildir.” (s. 97-98)

“İnsanların duymak istediği şey, önderin kendi vizyonu değildir.” “Onlar kendi rüyalarının nasıl hakikat olacağını, umutlarının nasıl gerçekleşeceğini duymak isterler. Önderin çizdiği tablonun içinde kendilerini de görmek isterler. Mükemmel olan önder, en önemli görevinin *ortak bir vizyon* yaratmak olduğunu kavramıştır. (s. 108)

“Atılım yaratan yenilikler, aslında dikkatli ve kusursuz bir dinleyici olmanın sonucudur. Bunlar çevreye tam bir uyum sağlamanın ve insanların istek ve beklentilerine gereken değeri vermenin sonucunda gelişir.” (s. 113)

“Bir önderin yöneticilik faaliyetine, o önderin takipçilik faaliyetinden daha fazla önem verilir.” “İyi bir önder aynı zamanda iyi bir takipçidir de” (s. 122, Susanna Wong’dan alıntı)

“... önderlik etmek, önderler ile önderlik ettiği kişiler arasında var olan dinamik bir ilişkidir. Bu ilişkide önderin ve önderlik ettiği kişilerin rolleri çoğu kez yer değiştirir. Bu ilişki önderin, önderlik ettiği kişilerin hepsini birer öndere dönüştürdüğü bir süreçtir.” (s. 123)

“Cesur eylemler, derin inançlardan kaynaklanır; bunlar birbirinden ayrılmaz iki unsurdur.” (s. 151)

“Alçakgönüllülük günümüzde önderlerde olması gereken erdemlerden sayılmayabilir. Ne var ki, ayakları yere sağlam basmayan bir önder, nihayetinde önderlik günahlarının en büyüğünü işlemeye -gurura kapılmaya- yönelir. Aşırı gurur, pek çok önderin ve şirketin büyük sıkıntılara girmesine neden olmuştur.” (s. 158).

“Hatalarımızı fark etmek ve bunları basında yayınlanmadan önce kabul ve itiraf etmek konusunda uyanık olmak zorundayız.” (s. 159). “Alçakgönüllü ve lütufkâr olmak, aşırı gururun ve hayatımıza verdiği zararının en etkili panzehiridir.” (s. 162)

“Önderlik ettiğimiz kişilerin hayatında farklılık yaratmak için her gün önümüze sayısız fırsatlar çıkacaktır.” “Önderlik etmek, diğerlerinden kazandıklarımız değil, diğerlerinin bizden kazandıklarıyla ölçülür.” (s. 178)

***“Haydi Mesih’e iman edelim, Mesih’e hizmet edelim,
Mesih’in ardından gidelim ve Mesih’i sevelim. Öyle ki
Mesih geri döndüğünde, O’nu karşılamaya hazır olalım.”***

J.C. Ryle

KAYNAK

Baraka'da Gerçekte Ne Var?

Kitap İncelemesi

Ken Wiest

William P. Young

Baraka

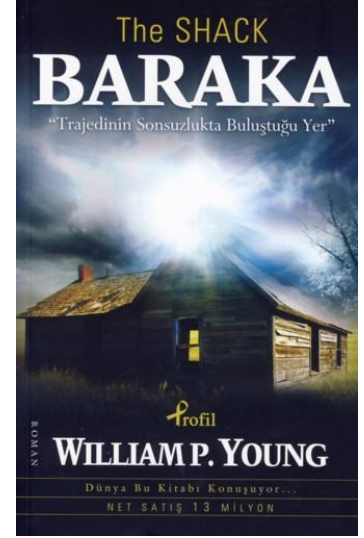
(Profil Yayıncılık, 2009).

Baraka basılır basılmaz çok popüler oldu. William P. Young tarafından yazılan bu kitap 13 milyondan fazla satıldı ve otuzdan fazla dile çevrildi. Birçok Hristiyan kitabı överken, birçokları da onu şiddetle eleştirdi; imanlı olmayanlar da kitabı beğendi. Bu yüzden bu kitabı dürüst bir şekilde değerlendirmeye çalışacağız.

Young bu romanında insanı, Tanrı'nın bu kadar acı ve sıkıntı dolu dünyada nerede olduğu sorusuyla yüzleştirir. Kitabın ana karakteri, MacKenzie Phillips, kötü bir ortamda büyümüştür. Babasının Hristiyan olduğunu ileri sürdüyse de adamın Müjde'ye uygun bir yaşam sürdürmediği görülür. En küçük kızı bir seri cinayet katilinin elinde ölür. Adam bu kayıbdan büyük ıstırap, şaşkınlık ve öfke içindedir. Bu büyük acıyla dört yıl mücadele ettikten sonra, cinayetin yaşandığı yere "Baba" tarafından davet edilir. Adam "Baraka"ya döndüğünde Üçlü Birlik'le görüşür ve acısıyla yüzleşir.

Arka kapakta yer alan yazar Jim Palmer'ın sözleri birçok kişinin neden kitabı beğendiğine açıklık getirir: "*Baraka*'yı okurken bu büyüleyici romanda ortaya dökülen sorunların, benliğimin derinliklerinde taşımakta olduğum sorular olduğunu gördüm. Bu kitabın güzelliği, çok zor sorulara basit cevaplar getirmesinden değil, sizi umudu ve şifayı bulduğumuz bir Tanrı'nın merhametine ve sevgisine daha fazla yaklaşmaya davet etmesinden kaynaklanıyor." Hikâyeler insanları derinden etkiler. Ruhsal konulara ilişkin bir roman, teoloji hakkında okuyamayan insanlara önemli teolojik konuları kavramaya yardım etmektedir.

Kitapta Kutsal Kitap'ta öğretilen bazı önemli gerçeklere yer verilmiştir. Mackenzie'nin Tanrı, acı çekmek, bağışlama, lütuf, iyi ve kötü, günah ve bakış açısıyla ilgili görüşleri sorgulanır ve yenilenir. Kitabın başından sonuna Tanrı'yla görüşen MacKenzie, bu görüşmenin sonucunda farklı bir insan olur. Günahın yayılışı, özellikle insanın dünyayla ilgilenirken ve elindekileri değerlendirirken kendi dünya görüşünü günahlı arzuları doğrultusunda oluşturması kendisine açıklanır. Mack, Tanrı'nın dünyada yaptığı her şeyi bilmediğini öğrenir ve Tanrı'nın hem dünyada hem de kendi hayatında yaptıklarını yargılamasının büyük bir yanlış olduğunu anlar. Baba'nın, "Ben senin gibi değilim" (s. 104) sözlerini kavrar. Mack imanlıların Kutsal Kitap'ta açıklanan Tanrı'ya değil, kendi yüreklerinde kurdukları bir "uydurma tanrıya" tapındıklarını görür. Sonunda özerk olma arzusuyla yüzleşir; aynı zamanda kendisi acı çekerken Tanrı'nın hâlâ iyi olduğuna inanmak istemeyişini görür. Kitapta Tanrı'nın "insana yakın" nitelikleri (sevgi, şefkat, lütuf gibi) Baba, İsa ve Sarayu arasındaki ilişkiyle anlatılır. "Baba" Baba Tanrı'dır, "İsa" zaten adından bellidir ve "Sarayu" Kutsal Ruh'tur. Böylelikle Mack'in Tanrı'nın yardımıyla acıya katlanmayı öğrenmesi amaçlanmıştır. Kitapta Tanrı'nın merhameti ve sevgisi, insanın yüreğine dokunacak bir şekilde tasvir edilir. Üçlü Birlik çok eğlenceli insanlardır ve aralarındaki sevgiyi samimi bir şekilde yaşamaktadırlar. İnsanlar bunu görerek, Tanrı ve

planı ile ilgili yanlış fikirlerinin altında gömdükleri derin acılarından, yanılgılarından vs. şifa bulurlar. Ayrıca Mack bağışlamanın önemini ve doğasını öğrenir; kendisine yapılan haksızlıkları unutmaya gerekli değildir ama bağışlama olmalıdır. Sonucunda hem babasını hem de kızının katilini bağışlar. Adaletin Tanrı'nın işi olup onu Tanrı'ya bırakabileceğini öğrenir. Kitap ilişkilerin önemini birkaç kere ve farklı şekillerde vurgular, kuralcılık da kınanır. Kuralcılığa karşıtlık, kitap boyunca işlenen "otoriteye karşı" tavrının bir parçasıdır ama yine de imanlıların Tanrı'nın beğenisini hak etmedikleri fikri çok önemli bir gerçektir.

Tüm bunlara karşın ne yazık ki kitabın teolojisinde önemli ve ciddi sorunlar vardır. İlk kitabın başında Kutsal Kitap'ın rolü ve doğası sorgulanır. Bu cümle kitabın tavrı belirler: "Tanrı ile doğrudan iletişim kurmak yalnızca eski ve medenileşmemiş insanlara özgü bir şeymiş gibiydi; eğitilmiş Batılıların Tanrı ile ilişkileri ise dolaylıydı ve akıllı insanlar tarafından kontrol ediliyordu. İnsanlar Tanrı'yı bir posta kutusunda değil, bir kitapta... görmek istiyordu" (s. 69-70). Kutsal Kitap'ı okulda etüt ettiği halde, kızını kaybedince artık O'nun gerçeklerine inanmak ve onlara göre yaşamak Mack'e imkânsız gelmiştir. Yalnızca Tanrı'yla yüz yüze görüşerek kızının ölümü, katil ve kendi babası hakkında sağlıklı çıkarımlara ulaşabilmiştir. Oysa Mack'in *Baraka*'da öğrendiklerinin çoğu, orada yaşadığı her şey Kutsal Kitap'ta öğretilir. Ne yazık ki anlaşılan Young'a göre bu yeterli değildir. "Gerçekten inanmak" ve değişmek için bir deneyimden geçmek gereklidir. Bu düşüncedeki sorun açıktır: Kutsal Kitap'a bakmadan Papa ve arkadaşlarının tasvirinin *doğru* olup olmadığını karar vermek mümkün değildir. Yani "keşke Tanrı böyle olsaydı, böyle olmasını isterdim, mutlaka böyledir Tanrı" gibi düşünceler, gerçek görüşe yaklaştırmaz; aksi geçerli olsaydı, herkesin Tanrı'yla ilgili görüşü doğru olurdu. Deneyimlerimizi doğru bir şekilde değerlendirmemiz için Tanrı'nın verdiği vahye, yani bizzat Tanrı'nın sözü olan Kutsal Kitap'a ihtiyacımız var. Oysa bu kitaba göre deneyim Kutsal Kitap'tan daha üstün görünür. Bu çok tehlikeli bir inanıştır, çünkü insan kendi tercih ettiği deneyimin gerçek olduğunu düşünür. Kitaptaki "Baba"nın şu ifadesi kitabın bu konuyla ilgili tavrını ortaya koyar: "Fakat şunu söyleyeyim ki, eğer olanları kafadaki yargılara göre bir yerlere oturtmaya çalışmak yerine olduğu gibi kabul edersen bugün senin için çok daha kolay geçecek" (128). Bu cümle aslında iki şekilde anlaşılabilir: Biri iyi ve kabul edilebilir anlam taşır, yani "gerçek Tanrı'ya tapın, uydurduğunuz tanrıya değil"; ama öbürü kötü ve tümüyle yanlış bir anlam içerir, yani "Kutsal Kitap'tan öğrendiklerin bir yana, asıl önemli olan şey şu an hissettiklerin ve Tanrı'dan duydukların. Senin için asıl ve tek gerçek bu".

Baraka'da günahın ve dolayısıyla kurtuluşun küçümsendiği görülür bir nevi. Ayrıca kurtuluş konusu allak bullaktır. Meselâ kitaba göre Üçlü Birliğin üç üyesi de çarmıha gerilmiş ve ölmüştür. Bu teolojik bir kavramdır, yani kitaba göre ölüm bir tür ayırım veya ayrılık getirmemiştir; hepsi çarmıhta ölmüştür ("Baba"nın izleri bile vardır). İsa çarmıhta terk edilmemiştir (s. 102-103). Ancak Matta (27:45-46) ve Markos'ta (15:33-34) İsa'nın terk edildiği öğretilir. İsa'nın çarmıhtaki ölümünün Tanrı'nın gazabını yatıştırdığı fikri yok sayılır. Yani Young'a göre Tanrı'nın gazabının dökmesi söz konusu değildir çarmıhta. "Ben senin düşündüğün kişi değilim Mackenzie. Günahları yüzünden insanları cezalandırmama gerek yok... Benim amacım... günahlarını iyileştirmektir." (s. 128). Kutsal Kitap, kurtuluşun, İsa aracılığıyla kurulan Tanrı'yla bir ilişki sağladığını vurgular (bkz. Yu. 17:3), ancak bu ilişki sadece engeller (yani insanın günahı ve Tanrı'nın gazabı) ortadan kaldırıldığında gerçekleşebilir. *Baraka*'da bir insanın nasıl kurtuluşa kavuşacağı belli değildir. Ne "Yalnız İsa'ya güvenmek" ne de İsa'nın kurtuluşa götüren tek yol ve isim olduğu vurgulanır. Onun yerine "Tanrı'yı sevmek" ve "Tanrı'yla ilişki" vurgulanmaktadır. Günümüzde mevcut birkaç din zaten "Tanrı'yı sevmek" ilkesini benimsemiştir; ayrıca postmodern insana Tanrı ile "ilişki, iletişim" halinde olma fikri hoş, cazip gelir. Kitapta da bu insanları kucaklayan bir tutum görülür: "Beni sevenler arasında mevcut her sistemden insanlar var. Budistler, Mormonlar, Baptistler, Müslümanlar... Pazar ayinlere katılmayanlar" (s. 199). Aynı sayfada İsa "bütün yollar sana mı çıkacak?" sorusuna "yok" diyorsa da kitabın havası herkesin bir şekilde kurtulacağı yönündedir.

Tanrıbilimin özellikle yanlış, kötü ele alındığı görülür kitapta. Madem bu bir romandır, yazar biraz serbest olmasında sakınca olmamalı denebilir. Ancak kitap "teolojinizi değiştireceğini" ileri sürmektedir. O zaman insan haklı olarak, "Öyleyse kitabın teolojisi ne yönde?" diye sormalıdır. Az önce, kitapta Tanrı'nın insanı yargılayan bir tanrı olarak ele

alınmadığından söz etmiştik. Kitapta ayrıca Üçlü Birlik arasında hiyerarşi veya boyun eğme de olmadığı, buna neden olarak da bunun “kötü ilişkilere yol açacağı” gösterilir. Oysa hiyerarşi dili, Kutsal Kitap’ta Üçlü Birlik’in üyelerinin arasındaki ilişkiyi belirlemek için kullanılır (bkz. Yu. 5:19-20; 4:34; 6:38; 8:28; 17:4; 16:7-15; 1Ko.15:28). *Baraka*’da Üçlü Birlik’in her üyesi bir insandır. Bu belki okuyuculara en cazip gelen noktadır ama Mısır’dan Çıkış 20:4-6’da açıklanan buyruğa karşıdır. *Baraka*’da postmodern okuyucu “kendi benzeşiminde” bir tanrı bulur. Tanrı’nın yüceliğinin yerine bir “yakınlık, benzerlik” söz konusudur ama bu yakınlık Kutsal Kitap’ta öğretilen yakınlık değildir.

Kutsal Kitap’ta görülen ağıt sürecinin tersi bir tutum görülür. Mack şikâyetlerini sert bir şekilde, hatta argo bir dille ifade eder. Tanrı korkusu yoktur kitapta. İnsanın özgürlüğü fazla vurgulanır, sorumluluğu ise fazla küçümsenir. Sorumluluk ilişkileri bozan, insanın büyümesini engelleyen bir unsur olarak ele alınır. Genel olarak kitabın kiliseye, Kutsal Kitap’a ve otoriteye karşı duran bir havası var.

Bu kitap kesinlikle dikkatle ve sezgiyle okunmalıdır. Her ne kadar olumlu yanları olsa da, olumsuz yanları çok tehlikelidir. Kutsal Kitap teolojisini benimsememiş biri kolaylıkla bu kitaptaki yanlış fikirleri gerçek olarak kabul edebilir. Ne yazık ki çoğu Hristiyan okurun “sezgi kası” zayıftır. Albert Mohler’in şu sözleri bu durumu anlatmaya çok uygundur: “İmanlıların Kutsal Kitap’tan gelen sezgi yetisini kaybetmesi trajedisidir, Kutsal Kitap bilgisini felaket bir şekilde yitirmelerine bağlıdır. Doktrin olmadan sezgi yetisi de olmaz.”¹

Sonnotlar:

¹ R. Albert Mohler, Jr., “The Shack – The Missing Art of Evangelical Discernment”, *AlbertMohler.com*, < <http://www.albertmohler.com/2010/01/27/the-shack-the-missing-art-of-evangelical-discernment/> > (25 Ağustos 2010 tarihinde erişilmiştir). Tim Challies’in değerlendirmesi de çok yerindedir (bkz. <http://www.challies.com/search/node/the-shack>) ve bu değerlendirme için ondan çok fikir edinmiştir.

İsa'nın isminde ... virüs, çık bilgisayarımdan!